

La importància d'una bona Constitució i la participació ciutadana

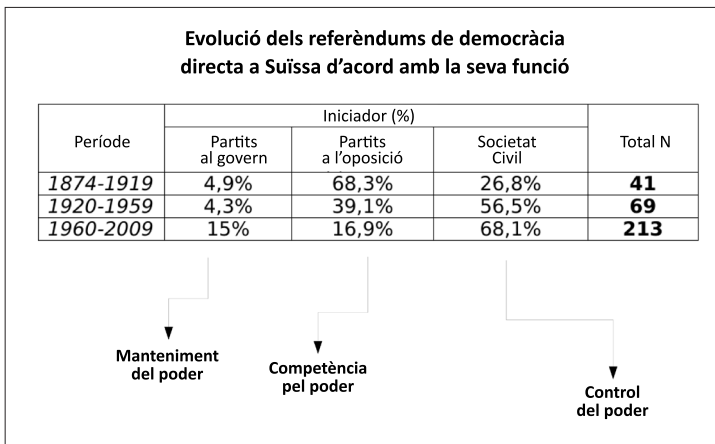
Sessió a càrrec del Dr. Uwe Serdült

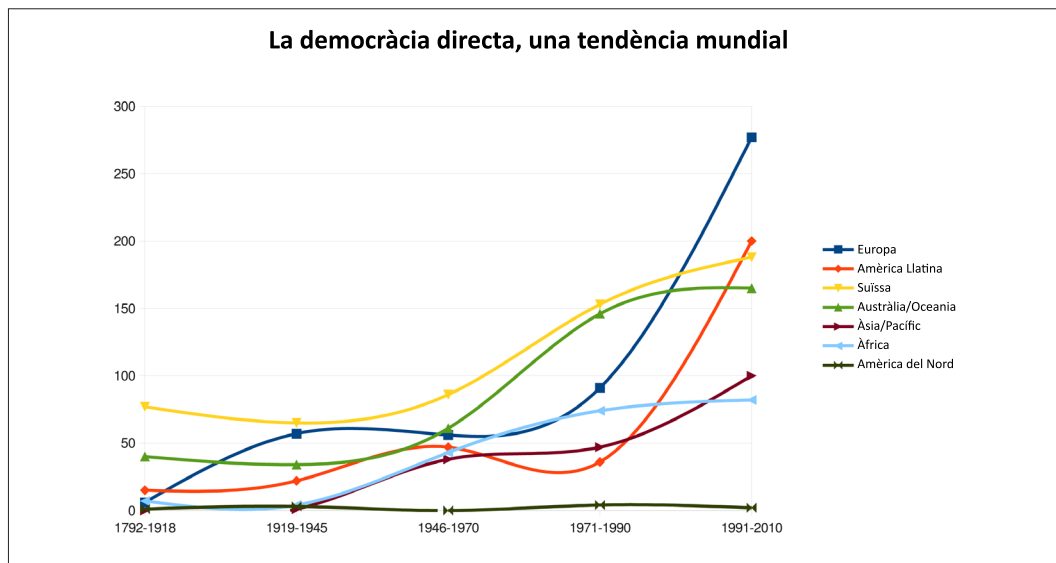
Uwe Serdült ha estat subdirector del *Centre for Democracy Studies Aarau* de la Universitat de Zuric (Suïssa). Expert en teoria i pràctica de processos participatius ciutadans. Els seus treballs de recerca inclouen la democràcia directa i electrònica, processos de presa de decisió, canvis institucionals i política pública comparada, transparència i deliberació en la societat de la informació. Des d'abril de 2017 combina la seva activitat a la Universitat de Zuric amb la de professor al *College of Information Science and Engineering* de la Universitat de Ritsumeikan (Japó) on estudia les diverses dimensions de les noves tecnologies aplicades a la democràcia.

2. La importància de la participació ciutadana

Les constitucions marquen unes regles del joc, un espai institucional amb funcions directes i indirectes. Cada vegada més aquestes regles tenen a veure amb la funció de control per part de la ciutadania. El que no es fa només amb els partits de l'oposició, sinó directament. Això és molt clar en el cas suís.

3. L'expansió de la democràcia directa i la participació

No és evident, però, des de la literatura acadèmica, quina pot ser la contribució de la participació en l'elaboració d'un text constitucional.

Això sí, a nivell mundial, s'observa un us creixent dels referèndums.

En molts d'aquests casos la democràcia directa ha servit per ratificar Constitucions, però també per altres qüestions. En el cas suís, per exemple.

Els referèndums funcionen quan no es fan d'esquenes als polítics i són el resultat d'un procés de deliberació.

La pregunta de fons és la connexió entre una bona participació i una bona constitució. Fins a quin punt el producte és dependent del procés. És una pregunta que resta oberta.

Podeu consultar el text resumit de la conferència a:

El vídeo de la seva intervenció està disponible a:

” Cal que hi hagi una vinculació entre els representants i la ciutadania a la vegada que s’ha de produir un desenvolupament de la deliberació a tots els nivells possibles: el referèndum és bo si hi ha deliberació.

” Penso que el que ha de fer la gent és intervenir en dues fases en aquest procés: al final, amb el referèndum, però també al principi de tot, en l’elaboració de la constitució.

” De fet, penso que la constitució és una qüestió molt més prometedora i més important que el referèndum. Què farem amb aquesta constitució? Volem fer d’aquesta constitució un tros de paper amb paraules buides o amb contingut i amb esperit de participació?

” En general, les elits europees no entenen massa la democràcia directa.

” Penso que fer més referèndums no és sinònim d’una millor democràcia. No és tan simple. El que sí que penso és que és bo quan activa a la gent i l’empeny a fer alguna cosa, sigui recollint firmes o fent qualsevol altra cosa. En aquest sentit sí que crec que beneficia la democràcia.

” Algunes persones volen utilitzar la democràcia directa per precisament anar al marge de partits polítics. I penso que no hauria de ser així. Has de treballar amb els partits polítics. I penso que és el que fa la diferència: la campanya, com és finançat, si és lliure i just. Aquesta és la clau.

Font: Entrevista a *El Món*: “Catalunya ha de trobar la manera de negociar amb Madrid el referèndum”, 21 de març de 2017

Valoració general i lliçons per a Catalunya*per Jaume López*

- En el món, hi ha un ús creixent de la participació i la democràcia directa.
- Tan important és una bona constitució com la participació ciutadana.
- La Constitució ha d'incloure vies de participació ciutadana perquè és una via de control alternativa al *check and balances*.
- No està clar si més participació millora la constitució, però sí que la ciutadania hauria d'estar més implicada en els afers públics.
- La democràcia directa no és una panacea en si mateixa, requereix col·laboració entre ciutadans i representants i deliberació perquè pugui generar resultats de qualitat.

Referències

Reuchamps, Min & Jane Suiter (Eds.) (2016). *Constitutional Deliberative Democracy in Europe*. Colchester: ECPR Press.